

ORKUSTOFNUN
Vatnsorkudeild

Vinnuhópur um orkusparnað
í hitun húsa

KÖNNUN Á ORKUNOTKUN NÝLEGRA EINBÝLISHÚSA Áfangaskýrsla 2

OS82001/VOD01

Reykjavík, janúar 1982

ORKUSTOFNUN
Grensásvegi 9, 108 Reykjavík

KÖNNUN Á ORKUNOTKUN NÝLEGRA EINBÝLISHÚSA Áfangaskýrsla 2

Vinnuhópur um orkusparnað í hitun húsa:

Guðmundur Gunnarsson, Húsnaðisstofnun ríkisins
Guðmundur Halldórsson, Félag ráðgjafarverkfræðinga
Jón Ingimarsson, Orkustofnun
Jón Sigurjónsson, Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins

Ritari vinnuhópsins er Ólafur Pálsson, Orkustofnun

OS82001/VOD01

Reykjavík, janúar 1982

ÁGRIP

Eitt þeirra verkefna er vinnuhópur um orkusparnað í hitun húsa hefur
beitt sér fyrir er könnun á orkunotkun húsa er byggð hafa verið á
siðustu árum. Að höfðu samráði við Húsnæðisstofnun ríkisins urðu fyrir
valinu hús er byggð hafa verið eftir teikningu stofnunarinnar nr. 10750
(áður 1130). Alls hafa verið samþykktar 153 lánveitingar til byggingar
húsa af þessari gerð.

Tilgangurinn með þessari könnun var að afla upplýsinga um orkupörf við
hitun og hvernig hún tengdist ýmsum atriðum svo sem í hvaða landshluta
húsið er, hvaða orkugjafi er nýttur til hitunar og hvernig húsið er ein-
angrað. Jafnframt voru könnuð viðbrögð húseigenda við hækkandi orkuverði.

Úr niðurstöðum skulu örfá atriði nefnd.

Meðal orkunotkun til hitunar húsa á ári:

Heitt vatn um mæli 783 tonn, um hemil 2,92 l/mín., raforka 36.721
kWh. Umreiknað á fasteignamatrsrúmmetra þá er heitavatnsnotkun 1,62
tonn og 0,648 l/mín á 100 m³ og raforka 75,08 kWh.

Meðalrafmagnsnotkun á ári til heimili nota er 3888 kWh. Meðalkólnunar-
tala gólf er 0,48, útveggja (án glugga) 0,48, vegið meðaltal útveggja og
glugga 1,1 og þaka 0,43 (reiknað er með steyptri plötu).

EFNISYFIRLIT

	Bls.
AGRIP	3
EFNISYFIRLIT	5
MYNDASKRÁ	5
1 INNGANGUR	7
2 FRAMKVÆMD KÖNNUNAR	8
3 SVÖR VIÐ EINSTÖKUM SPURNINGUM	11
4 HEILDARNIÐURSTÖÐUR	35
5 LOKAORD	40
VIÐAUKİ: Spurningarlistinn er sendur var úr	45

TÖFLUR

TAFLA 1 Reiknuð hitunarpörf	43
-----------------------------------	----

MYNDASKRÁ

1 Hústeikning, útlitsteikning	9
2 Hústeikning, grunnmynd og sneiðing	10
3 Dreifing heitavatnsnotkunar (mælir)	15
4 Dreifing heitavatnsnotkunar (hemill)	16
5 Dreifing raforkunotkunar til hitunar	17
6 Dreifing raforkunotkunar til hitunar á m ³	18
7 Dreifing raforkunotkunar til heimilisnota	19
8 Dreifing k-gilda. Gólf, útveggir	29
9 Dreifing k-gilda. Pak	29

1 INNGANGUR

Orkumálastjóri skipaði vinnuhóp um orkusparnað í hitun húsa í febrúar 1979. Tilgangur með störfum hópsins er að:

1. Að kanna leiðir til að spara orku í hitun húsa í bráð og lengd.
2. Að bera saman arðsemi orkusparandi aðgerða.
3. Að leggja grunn að langtímaáætlun um orkusparnað í hitun húsa.

í vinnuhópnum eru:

Guðmundur Gunnarsson, verkfræðingur, Húsnaðisstofnun ríkisins.

Guðmundur Halldórsson, verkfræðingur, Félag ráðgjafarverkfræðinga.

Jón Ingimarsson, verkfræðingur, Orkustofnun.

Jón Sigurjónsson, verkfræðingur, Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins.

Ólafur Pálsson, verkfræðingur, Orkustofnun, er ritari hópsins.

Björn Marteinsson, verkfræðingur, Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins hefur einnig tekið þátt í störfum hópsins.

í júlí 1979 sendi vinnuhópurinn frá sér skýrsluna "Orkusparnaður í hitun húsa. Afangaskýrsla 1". Í henni var bent á ýmsar almennar tækni- og stjórnunarleogaar aðgerðir til orkusparnaðar í húshitun. Þegar í upphafi starfs vinnuhópsins var ljóst að takmörkuð þekking var á ýmsum atriðum er máli skipta varðandi orkunotkun til hitunar húsa. Af þessum sökum var ráðist í að gera almenna ástands- og orkunýtingarkönnun á 322 húsum á Hvolsvelli, Neskaupstað, Raufarhöfn og Bolungavík.

Jafnframt var ákveðið að gera könnun á orkunotkun nýlegra einbýlishúsa.

Niðurstöður þeirrar könnunar eru kynntar í þessari skýrslu. Ólafur Pálsson ritari hópsins hefur séð um framkvæmd og úrvinnslu könnunarinnar.

2 FRAMKVÆMD KÖNNUNAR

Eitt þeirra verkefna er vinnuhópur um orkusparnað í hitun húsa hefur beitt sér fyrir er könnun á orkunotkun einbýlishúsa er byggð hafa verið á síðustu árum. Að höfðu samráði við Húsnaðisstofnun ríkisins urðu fyrir valinu hús er byggð voru eftir einni af teikningum stofnunarinnar (nr. 10750, eldra númer 1130).

Um er að ræða 153 hús og voru lán til byggingar þeirra samþykkt í stjórn Húsnaðisstofnunar á tímabilinu frá 21/3 1969 til 2/3 1978.

Skipting milli kjördæma er þessi:

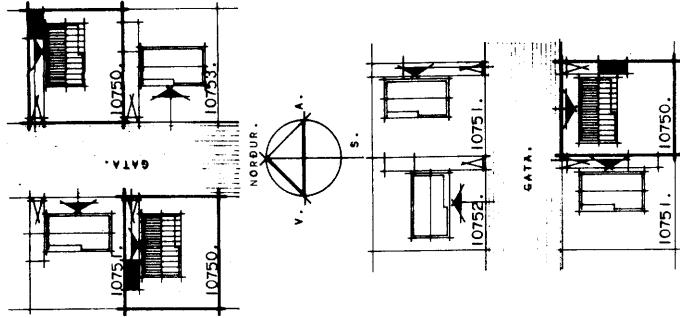
Reykjavík og Reykjanes	19
Vesturland	10
Vestfirðir	22
Norðurland vestra	15
Norðurland eystra	25
Austurland	16
Suðurland	46
<hr/>	
Samtals	153

Við athugun fyrri hluta árs 1980 reyndust 116 hús vera komin í skrár Fast-eignamats ríkisins. Skiptingin var þessi:

Reykjavík og Reykjanes	15
Vesturland	9
Vestfirðiir	8
Norðurland vestra	13
Norðurland eystra	24
Austurland	11
Suðurland	36
<hr/>	
Samtals	116

Búinn var til spurningalisti upp á 6 síður (sjá Viðauka). Þar var reynt að spyrja um flest það er skiptir máli um orkunotkun húss og talið var að húseigendur gætu veitt upplýsingar um. Þessum spurningalista var dreift til eigenda húsanna. Samhliða þessari könnun hefur staðið yfir viðtæk ástands- og orkunýtingarkönnun íbúðarhúsa úr öllum aldursflokkum. Þar sem einbýlishús af gerðinni 10750 voru á skoðunarstað eða í næsta nágrenni dreifðu skoðunarmenn spurningalistum. Auk þess var farið í hús af þessari gerð á Reykjavíkurkvæðinu.

AFNOT ÖHEIMIL NEMA
MED SAMPYKKI
HÚSNÆDISMÁLASTOFNUNAR
RIKISINS

A F S T A D A . MKV. 1:1000.

**HÚSNÆDISMÁLASTOFNUN
RIKISINS**

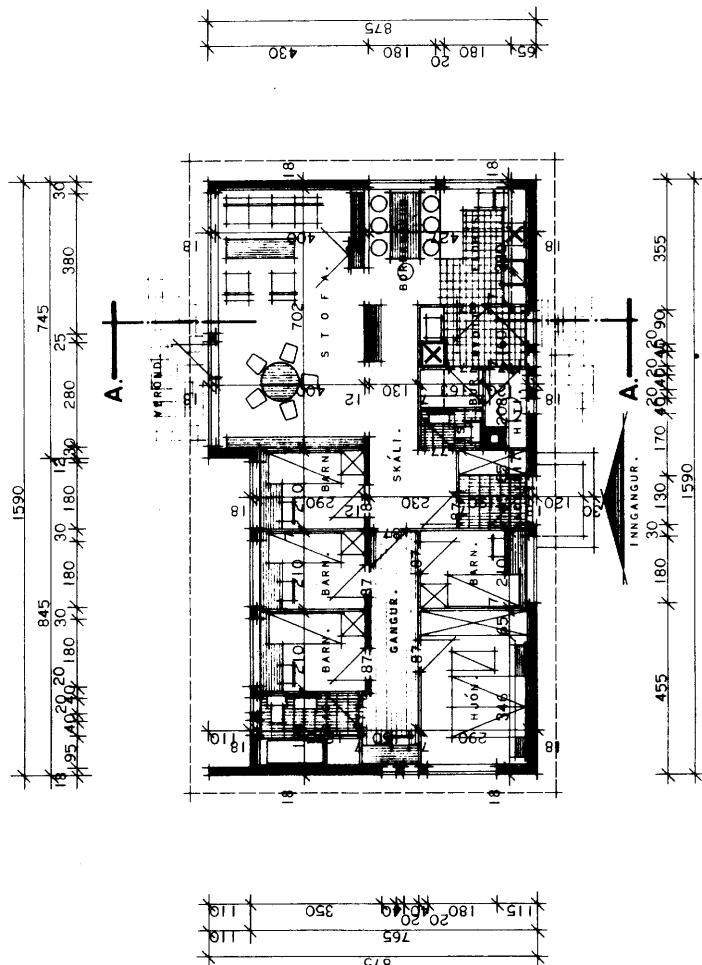
LARSEN 77. REYKJAVÍK
SMI 26500.
VERK NR. 10750. BLAÐ NR. 1•101.

HÚSTEIKNING,
GRUNNMYND OG SNEIDING,
AFSTÓGMYND.

HANNAH. B.R.H.
REYKJAVÍK. B.N. n.
KLAÐI. I:100.

Heimur ríkisins

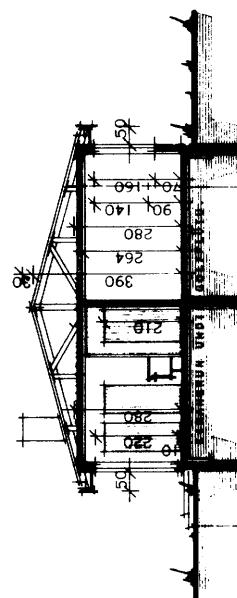
Mynd I.

SUTT LYSLING:

BAK.....	BÁRUJÁRN PAKPAPI IN KLEÐNING KRATSPERRUR
ÚTVEGGIR.....	STEINSTYPA ELMANGRUN MÚRHÚDUN
GÓLF.....	STEINSTYPA ELMANGRUN
UNDIRSTÓÐUR	STEINSTYPA ELMANGRUN
INNVEGGIR.....	STEINSTYPA HLABNIR
HITUN.....	HISTÓÐVARHITUN

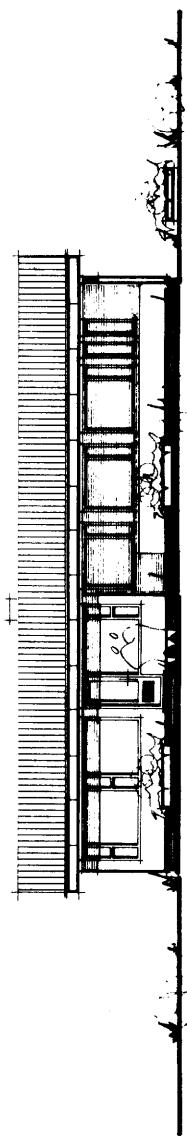
GRUNNMYND.

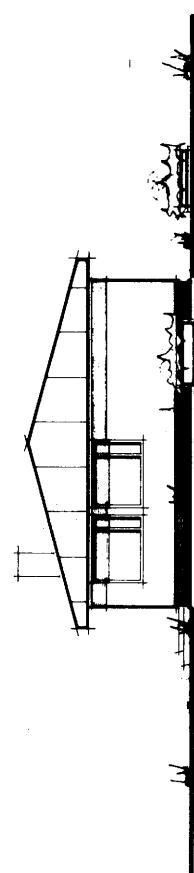
PVERSNEIDING A - A.

**AFNOT ÓHEIMIL NEMA
MED SAMÞYKKI
HÚSNÆÐISMÁLASTOFNUNAR
RÍKISINS**

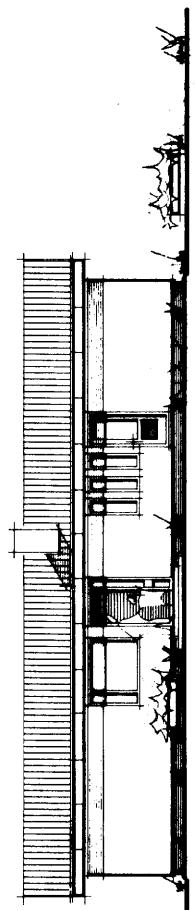
A.H.L.
VÉGGIF OG LOFT AD HITAKLEFA
SÉU GERDIR ÚR ELLTRAUSTU EFNI.

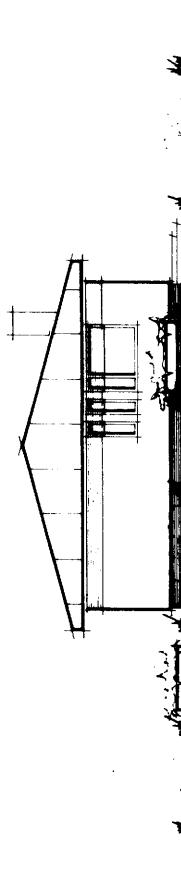
S U Æ U R.

V E S T U R.

N O R D U R.

A U S T U R.

BRÚTTÓFLATARMÁL HÚSS..... 130 m²
NETTÓFLATARMÁL HÚSS..... 115 m²
BRÚTTÓRÚMMÁL HÚSS..... 451 m³
BRÚTTÓFLATARMÁL BÍLGEMSLU.....
ERÚTTÓRÚMMÁL BÍLGEMSLU.....
FLATARMÁL LÓDAR.....

**HÚSNÆÐISMÁLASTOFNUN
RÍKISINS.**
LAUGAVEGI 77. REYKJAVÍK
SÍMI 26500.

VERK NR. **10750.** BLAU NR. **1.1.02.**

HÚSTEINNING.
ÚTЛИТЫНДИР.

HANNAÐ. B.R.H. VEFARIB.
REINARÐ. B.R.H. STAFFERT.
TEINARÐ. B.R.H. BREYTIT.
KVARI. 1:100.

3 SVÖR VIÐ EINSTÖKUM SPURNINGUM

Sem fyrr segir var samþykkt að lána til byggingar 153 húsa. Af þeim 116 húsum sem komin voru í skrár Fasteignamatsins er eitthvað vitað um 106 hús.

Ekki er búið í 10 þessara 106 og í 8 hefur nýlega verið flutt inn. Vitað er um örkuunotkun hjá 83 og tæmandi upplýsingar eru um 45 hús.

Verða nú teknar fyrir einstakar spurningar.

2.1 Var breytt frá teikningu Húsnæðisstofnunar?

Já	18	40%
Nei	22	eða
Ósvvarað	5	11%

Hvaða breytingar voru gerðar?

Gluggum breytt	8	45%
Loft hækkað í stofu	3	17%
Bað stækkað	3	17%
Sleppt stofuhurð (útihurð)	1	eða 5%
Strompur settur á útvegg	1	5%
Ótilgreint	2	11%

Tær 60% þeirra er gáfu tæmandi upplýsingar hafa engu breytt frá teikningu við byggingu húsa sinna. Þeir sem breytt hafa einhverju hafa helst notað aðrar gluggastærðir en voru á teikningu. Algengt er að loft í stofu hafi verið hækkað og að baðherbergi hafi verið stækkað og látið ná yfir ganginn. Nokkrir hafa sleppt að hafa hurð út úr stofu og einum sem kynti með olíu fannst heppilegra að hafa strompinn utan á heldur en að rjúfa þakið.

2.2 Er kjallari undir húsinu?

Já	1	2%
Nei	44	eða 98%

Undir hve miklum hluta hússins er kjallari?

?? (Ekkert svar)

Er kjallari upphitaður?

Já 0

Nei 1

Þessar niðurstöður bera með sér, að mjög fátítt er að kjallari sé undir þessum húsum. Það virðist helst vera þar sem landslag býður upp á það.

2.3 Er bílskúr við húsið?

Já	29	64%
	eða	
Nei	16	36%

Er bílskúrinn: Innbyggður í húsið 0

Samfastur húsínu	13	45%
	eða	
Sérbyggður	16	55%

Er bílskúr upphitaður?

Já	18	62%
	eða	
Nei	11	38%

Skipting eftir orkugjöfum:

	Hús	með bílskúr	þar af hitaðir	
Jarðvarmi,	18	12	9	75%
Olia	2	2	2	100%
Rafmagn	25	15	7	47%
	45	29	18	

Við 64% húsanna er bílskúr og eru næstum tveir af hverjum þrem hitaðir. Sambyggðir og sérbyggðir bílskúrar eru álika algengir. Það er ekki óeðlilegt að hlutfallslega fáir bílskúrar séu rafhitaðir, því rafhitun er dýr.

3.1 Hver er orkugjafi við upphitun?

	Svör húsráðenda			Svör veitustofnana		
Jarðvarmi	18	40%		38	43%	
Olia	2	eða	4%	3	eða	3%
Rafmagn	25		56%	48		54%
	45			89		

Fátitt er að þessi gerð húsa sé hituð upp með oliu. Aðeins 2 af þeim sem svöruðu spurningalistunum sögðust kynda með oliu. Algengara er að húsin séu hituð upp með rafmagni (54%) en að þau séu tengd hitaveitu (43%).

3.2 Hver er orkusali?

Orkusalar voru raf- og hitaveitur sveitarfélaga, Orkubú Vestfjarða og Rafmagnsveitur ríkisins. Þeir sem kyntu með oliu tilgreindu ekki orkusala.

3.3 Hver var orkunotkun?

Heitt vatn¹⁾ - mælir, fjöldi 7 (sjá mynd 3).

Meðalnotkun	783	tonn/ár
	2,43	tonn/m ³ (hitað rými) ár
	1,62	tonn/m ³ (fasteignamatsrúmmál) ár
Minnsta notkun	624	tonn/ár
Mesta notkun	1140	tonn/ár 83% hærra en lægsta

Heitt vatn¹⁾ - hemill, fjöldi 27 (sjá mynd 4).

Meðalstilling	2,92	l/min (80°C)
	0,996	l/min. 100 m ³ (hitað rými) ár
	0,648	l/min. 100 m ³ (fasteignamatsrúmmál) ár
Lægsta stilling	1,7	l/min (80°C)
Hæsta stilling	4,5	l/min (80°C) 165% hærra en lægsta

Olía, fjöldi 1

Notkun	5110	lítrar/ár
	17,44	lítrar/m ³ (hitað rými) ár
	11,33	lítrar/m ³ (fasteignamatsrúmmál) ár

Rafmagn til hitunar, fjöldi 49 (sjá myndir 5 og 6)

Meðalnotkun	36.721	kWh/ár
	114,84	kWh/m ³ (hitað rými) ár
	75,08	kWh/m ³ (fasteignamatsrúmmál) ár
Minnsta notkun	25.478	kWh/ár
Mesta notkun	60.400	kWh/ár 135% hærra en lægsta

¹⁾Vatnsnotkun og hemilstilling hefur verið umreiknuð miðað við 80°C.

Rafafl til hitunar, upplýsingar um 47 hús.

Meðalafl	12,63	kW
	39,50	W/m ³ (hitað rými) ár
	25,82	W/m ³ (fasteignamatsrúmmál) ár
Minnsta afl	5,8	kW
Mesta afl	28,5	kW
Meðalnýtingartími	2895	stundir
Stystur	1622	stundir
Lengstur	6057	stundir

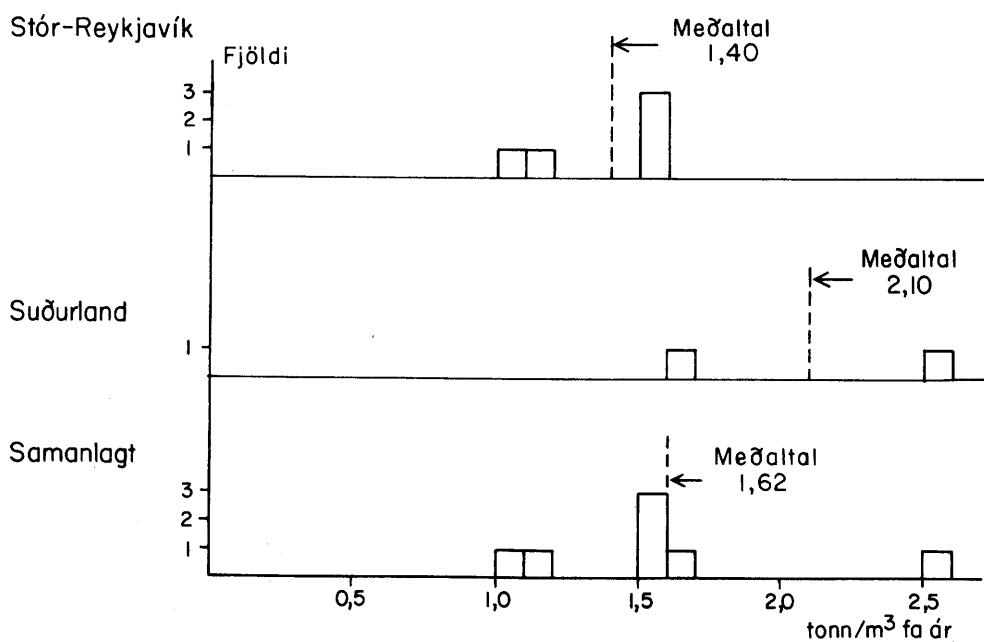
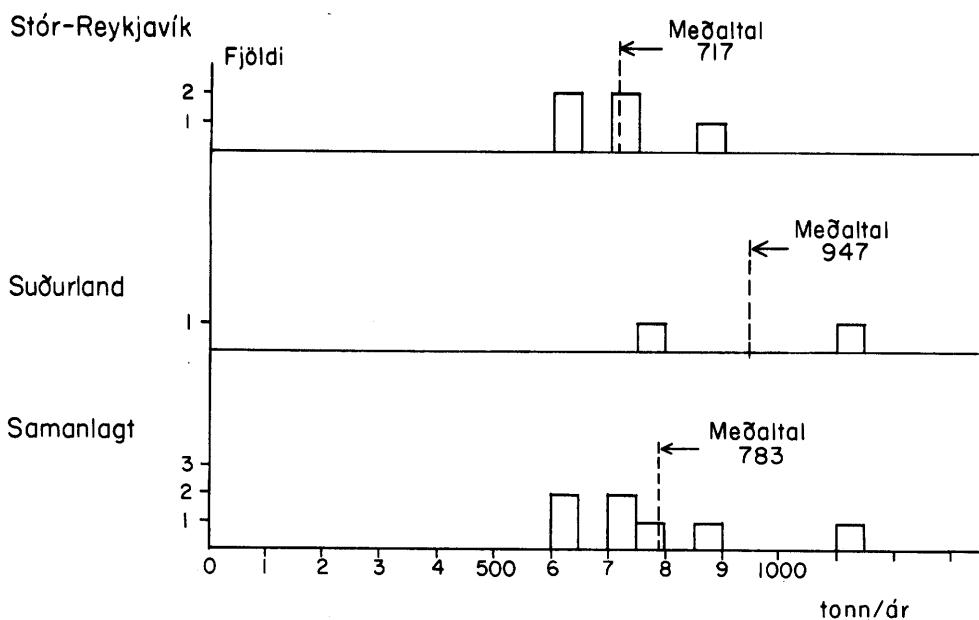
Rafmagn til heimilisnota, fjöldi 83 (sjá mynd 7).

Meðalnotkun	3888	kWh/ár
	33,80	kWh/m ² (gólfþlötur) ár
Minnsta notkun	1768	kWh/ár
Mesta notkun	8150	kWh/ár

VOD·OB·955·Ó.P.
81.09. 1137. Ó.D.

HÚSHITUN
Dreifing heitavatnsnotkunar (mælir)
Heildarfjöldi 7

Mynd 3

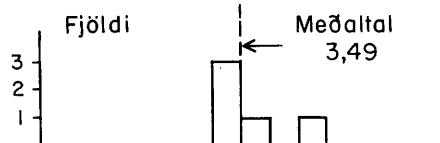

VOD OB 955 Ó.P.
81.09. 1137 Ó.D.

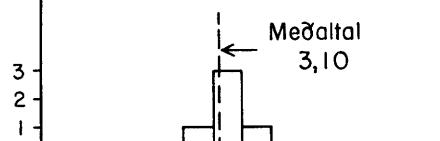
HÚSHITUN
Dreifing heitavatnsnotkunar (hemill)
Heildarfjöldi 27

Mynd 4

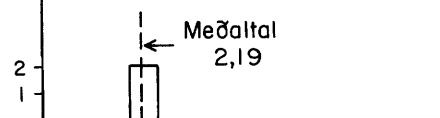
Stór-Reykjavík

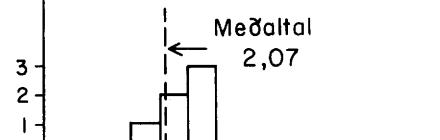
Suðurnes

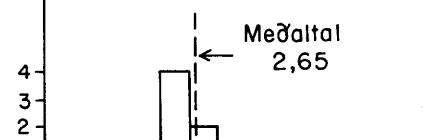
Vestfirðir

Norðurland vestra

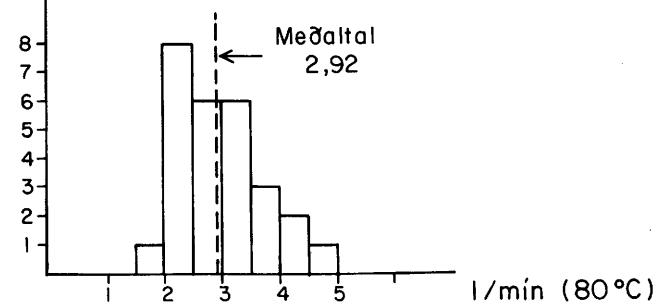
Norðurland eystra

Suðurland

Samanlagt

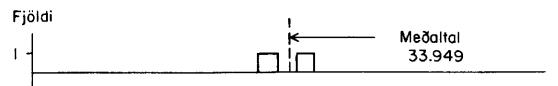

VOD-OB-955 DP
81.09. 1137 '0D.

HÚSHITUN
Dreifing röforkunotkunar til
húshitunar

Mynd 5

Stór-
Reykjavík

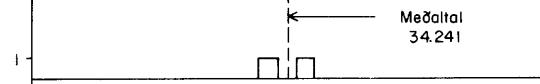
Vesturland

Vestfirðir

Norðurland vestra

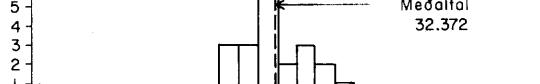
Norðurland eystra

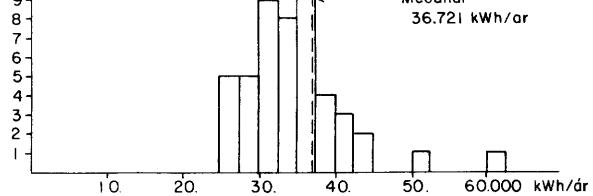
Austurland

Suðurland

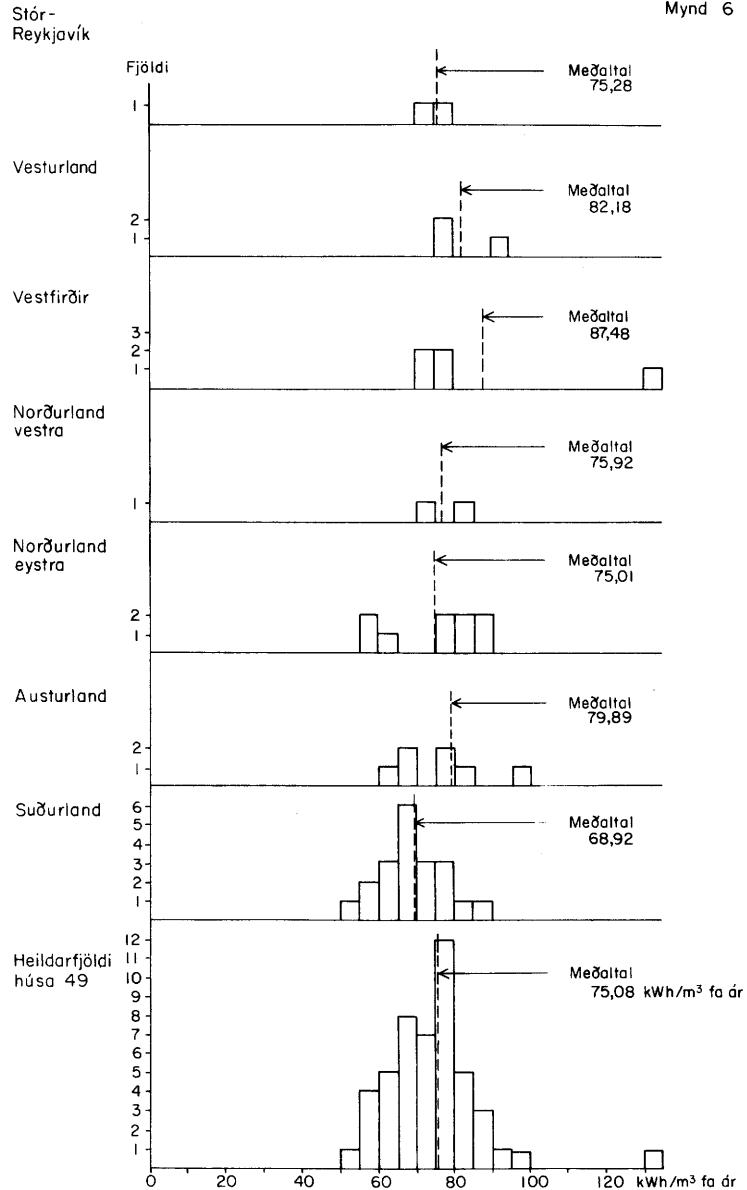
Heildarfjöldi
húsa 49

VOD-OB-955 '0.P.
81.09. 1137 '0.D

HÚSHITUN
Dreifing raforkunotkunar til
hitunár (m^3)

Mynd 6

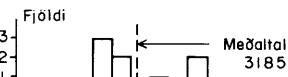

VOD-OB 955.Ó.P.
8109 1137 '0.D.

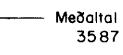
HÚSHITUN
Dreifing raforkunotkunar til
heimilisnota

Mynd 7

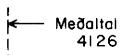
StóR-
Reykjavík

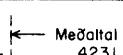
Vesturland

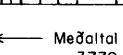
Vestfirðir

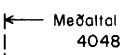
Norðurland
vestra

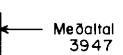
Norðurland
eystra

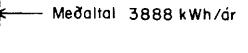
Austurland

Suðurland

Heildarfjöldi
húsa 83

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.000 kWh/ár

Sem vænta mátti er töluverður munur á orkunotkun einstakra húsa. Upplýsingar eru um 7 er kaupa heitt vatn til hitunar eftir mæli. Ársnotkun er frá 624 upp í 1140 tonn af 80°C heitu vatni. Umreiknað á rúmmetra hitaðs rýmis verður þetta frá 1,44 til 3,89 tonn (tonn/m³hi) og á fasteignamatsrúmmáli frá 1,02 til 2,52 tonn (tonn/m³fa).

Meðaltalið er 783 tonn/ári, 2,46 tonn/m³hi og 1,62 tonn/m³fa. Til samanburðar má nefna athugun er gerð var 1976 af Rafni Jenssyni, meðalnotkun þar var 1,80 tonn/m³fa og lægsta meðaltal við einstaka götu var 1,36 en hæst 2,48 (tonn/m³fa). Yfirleitt voru þau hús stærri en þessi eða 578 m³ að meðaltali á móti 451 m³.

Vatnskaup eftir hemli eru frá 2 upp í 7 l/min, enda er vatn misheitt, eða frá 88°C niður í 57°C. Umreiknað, miðað við 80°C verður þetta frá 1,7 til 4,5 l/min. Meðaltal er 2,92 l/min. á hús eða 0,648 l/min. á 100 m³ húsnæði. Svo aftur sé vitnað í athugun Rafns Jenssonar frá 1976, var útkoman þar 0,686 l/min á 100 m³ húsnæði, eða 3,09 l/min. á hús.

Í fyrrnefndri athugun er halddið fram að nauðsynlegt sé að hemilstilling sé 1 l/min. á 100 m³ húsnæði, eða 4,5 l/min. á hús, til að anna fullu á lagi. Skipting eftir svæðum var þessi (80°C viðmiðun):

	Fjöldi	Meðaltal l/min	Mín/Max
Stór-Reykjavík	5	3,49	3,00-4,50
Suðurnes	5	3,10	2,88-3,60
Vesturland		(Engin sala)	
Vestfirðir	2	2,19	2,19
Norðurland vestra	6	2,07	1,71-2,85
Norðurland eystra	7	2,65	2,30-3,85
Austurland		(Engin sala)	
Suðurland	2	4,21	4,21
	27	2,92	

Um heildarvatnsnotkun hjá veitum er selja heitt vatn eftir hemli er ekki mikil vitað, en þær fáu tölur, sem Vinnuhóp um orkusparnað í hitun húsa eru kunnar eru allar á einn veg: Notkunin er áberandi meiri en hjá þeim sem selja vatn eftir mæli. Þegar vatn er keypt eftir hemilstillingu verkar það nánast sem skattlagning og fjárhagslegur hvati til sparnaðar er lítill.

Aðeins einn húseigandi gat gefið upp oliunotkun, 5110 l/ári, sem gera 17,44 l/m³hi á ári og 11,33 l/m³fa á ári. Oft er miðað við 13 l/m³fa á ári þegar oliunotkun til upphitunar er metin.

Rafmagnsnotkun til hitunar er frá 25.478 kWh/ári upp í 60.400 kWh/ári enda er keypt aflhámark frá 5,8 kW í 28,5 kW. Eins og ástandið er í raforkumálum vekur það undrun að á Vestfjörðum skuli meðalaflhámark vera hæst eða 18 kW á hús. Meðalaflhámark allra rafhituðu húsanna er 12,63 kW og meðalnýtingartími 2895 stundir. Lægstur nýtingartími er 1622 stundir en mestur 6057 stundir. Reiknað á rúmmetra hitaðs rýmis er minnsta notkun 74,64 kWh/m³hi á ári og mesta 206 kWh/m³hi á ári.

Algengast er að raforkunotkun til hitunar sé reiknuð á fasteignamatsrúmmetra. Meðalnotkun er 75,08 kWh/m³fa á ári. Athyglisvert er að hús á Suðurlandi (Hvolsvelli) nota að meðaltali 68,92 kWh/m³fa á ári, sem er 8,2% undir landsmeðaltali. Hugsanlegt er að þar ráði betri nýting hins fría varma (hitastýrðir rofar á þilofnum) og meiri inngeislun frá sól heldur en á hinum stöðunum (á Suðurlandi snúa öll húsin stofuglugga í suður).

Vestfirðingar eru með hæsta meðalnotkun á rúmmetra 87,48 kWh/m³fa á ári (enda hafa þeir að meðaltali hæst aflhámark). Þetta er 16,5% hærra en landsmeðaltalið og 27% hærra en á Suðurlandi.

Meðalraforkunotkun eftir svæðum:

	Fjöldi	kWh/m ³ fa ár	kW	Nýtingarst.
Stór-Reykjavík	2	75,28	?	?
Vesturland	3	82,18	12,00	2918
Vestfirðir	5	87,48	18,03	2266
Norðurland vestra	2	75,92	14,00	2448
Norðurland eystra	9	75,01	10,00	3747
Austurland	8	79,89	11,36	3378
Suðurland	20	68,92	12,47	2701
Landsmeðaltal	49	75,08	12,63	2895

Að meðaltali eru 3888 kWh af raforku notaðar til heimilisnota á ári. Minnst er notkunin á Reykjavíkursvæðinu 3185 kWh eða 18% undir landsmeðaltali. Mest nota þeir húsráðendur er búa á Norðurlandi-vestra 4231 kWh eða tæp 9% yfir meðaltali og tæpum 33% meira en þeir á StóR-Reykjavíkursvæðinu. Minnsta raforkunotkun til heimilisþarfa var 1768 kWh og mesta 8150 kWh. Meðalnotkun rafmagns til heimilisnota:

	Fjöldi	kWh/ár	kWh/m ² gólff.*
Stór-Reykjavík	8	3185	27,69
Vesturland	3	3587	31,19
Vestfirðir	10	4126	35,88
Norðurland vestra	10	4231	36,79
Norðurland eystra	19	3779	32,86
Austurland	8	4048	35,20
Suðurland	25	3947	34,32
Landsmeðaltal	83	3888	33,80

* Nettóflatarmál húss 115 m²

4.1 Hver er gerð upphitunarkerfis?

Lofthitun	1	eða	2%
Miðstöð	22		48%
Pilofnar	21		46%
Naturhitun	1		2%
Geislahitun	0		0%
Ekki upplýst	1		2%

Í þessari húsgerð skiptast nokkurn veginn á til helminga vatnsofnakerfi og rafmagnspilosar. Einn húseigandi sem er blikksmiður hefur lofthitun, kerfi þar sem vatnstúpa hitar upp loftið.

4.2 Stýrist hitakerfið af hitastilli (termóstati)?

Já	6	13%
	eða	
Nei	39	87%

Á hvaða hitastig er hitastillir stilltur venjulega?

20 - 21°C

Rúmlega 1 af hverjum 10 húsum hafa miðstýrða hitun með vegghitastilli (termóstati) og algengasta stilling á því er 20 eða 21 gráða.

4.3 Eru sjálfvirkir (hitastýrðir) ofnventlar?

Já	29	64%
	eða	
Nei	10	22%
Ekki upplýst	6	14%
Tegund: Danfoss	13	45%
Damixa	1	eða 3%
Termel	4	14%
Ótilgreint	11	38%

Tveir af hverjum þremur húsráðendum segjast hafa sjálfvirka ofnloka og Danfoss lokar eru í öðru hverju húsi.

5.1 Er misheitt í húsinu (hitna ofnar misvel)?

Já 5 11%

Nei 39 eða 87%

Óvist 1 2%

5.2 Hvert er innihitastig venjulega?

18 °C 3 7%

19 °C 1 2%

20 °C 15 33%

21 °C 10 eða 27%

22 °C 6 14%

23 °C 4 9%

Ekki upplýst 6 13%

Fátitt er að menn telji misheitt í sínum húsum (13%) og algengasta hitastig inni er talið 20-21 °C. Um miðjan dag að sumarlagi fer hitinn upp í 24 gráður.

5.3 Er hiti lækkaður að næturlagi?

Já 14 31%

eða

Nei 31 69%

Hve mikið? í 15 °C (eða slökkt) 4 29%

- 17 °C 2 14%

- 18 °C 4 29%

- 19 °C 2 14%

Ekki upplýst 2 14%

Priðjungur þeirra er minnka hita að næturlagi minnka annað hvort mikið eða slökkva á kyndingunni yfir nóttina. Annar priðjungur lækkar um 2 gráður.

Priðjungur sem þá er eftir skiptist í þrjá jafn stóra hópa. Hóp sem minnkar um 3 gráður, annan er minnkar um eina gráðu og síðast eru þeir sem ekki hafa tilgreint annað en að þeir minnki hitann að næturlagi.

5.4 Er eingöngu loftræst um opnanlega glugga?

Já 21 47%

eða

Nei 24 53%

Er: Vifta yfir eldavél 22 49%

eða

Loftræstistokkur frá baði 3 7%

5.5 Í hvaða átt snýr stofuglugginn?

Norður	0	
Suður	30	67%
Suð-vestur	8	eða 18%
Vestur	3	7%
Austur	1	2%
Óvist (Áttavilltir?)	3	7%

Í svo til öðru hverju húsi er vifta yfir eldavél, en sjaldgæft er að loftræstistokkur sé frá baði. Tvö af hverjum þremur húsum snúa stofugluggum móti suðri, svo að gnægð er af ókeypis sólaryl á góðviðrisdögum.

6.1 Eru gluggar og útihurðir óþéttar (er trekkur í húsinu)?

Já	6	13%
	eða	
Nei	39	87%

6.2 Eru þéttilistar á opnanlegum gluggafögum og útihurðum?

Já	39	87%
	eða	
Nei	6	13%

6.3 Hvernig er gler í húsinu?

Einfalt	0	
Tvöfalt verksmiðjugler	44	eða 96%
Tvöfalt mixað að hluta sbr. texta	1	2%
Þrefalt	1	2%

Í næstum 9 af hverjum 10 húsum eru þéttilistar í opnanlegum gluggafögum og útihurðum. 13% telja að það sé óþétt hjá sér, það er að segja að það trekki. Reyndar er líklegt að það pústi svolitið hjá fleirum, þó ekki teljist það svo til óþæginda að fram komi.

Einn þeirra sem skilaði tæmandi svörum segist hafa 3-falt gler í gluggum, hjá öllum hinum var tvöfalt (einn af þeim með "mixað" að hluta), enda eðlilegt þar sem krafa var um slikt í byggingarreglugerð er gilti á þessum tíma.

7.1 Hvaða einangrun er í gólfí?

Engin	2	5%
Frauðplast	28	74%
Hraungjall	3	eða 8%
Hraungjall + frauðplast	2	5%
Vita ekki	3	8%

Súndurliðun:

Hraungjall (eintómt), fjöldi 3

15 cm þykkt 1

55 - 1

90 - 1

Hraungjall + frauðplast, fjöldi 2

100 cm hraungj. + 38 mm frauðpl. 1

(man ekki þykkt) - 50 mm frauðpl. 1

Frauðplast (aðeins niður með sökkli), fjöldi 1,

50 cm dýpt, 25 mm þykkt.

Frauðplast niður með sökkli og að hluta

undir plötu fjöldi 2

60 cm inn undir plötu, 50 mm þykkt 1

150 - 50 - 1

Frauðplast undir allri plötunni,

heildarfjöldi 25

25 mm þykkt 6 24%

38 - 5 20%

50 - 12 eða 50%

64 - 1 4%

100 - 1 4%

5% húseigenda hafa látið nægja að steypa plötuna beint á fyllinguna án þess að setja einangrun. Þrír af hverjum fjórum hafa frauðplast (algengast 50 mm). Einn af hverjum 10 hefur eintómt hraungjall.

7.2 Hvaða einangrun er í veggjum?

Frauðplast (eingöngu), fjöldi 40 eða 95%

Sundurliðun:

20 mm þykkt	1	2%
38	-	1
50	-	6
65	-	8 eða 20%
75	-	21 53%
80	-	1 2%
100	-	2 5%

Frauðplast + glerull, fjöldi 1

38 mm þykkt frauðplast + 50 mm glerull

Einn veit ekki með hverju veggirnir hjá honum eru einangraðir.

Allsráðandi einangrunarefni í veggjum er frauðplast og 75 mm þykkt er algengast (53%). Á svari eins er að skilja að við steinvegginn sé 38 mm frauðplast og þar til viðbótar 50 mm glerull í grind.

Af svörum er ljóst að minnsta einangrunarþykkt er 20 mm, sem er minna en byggingarreglugerðin frá 1965 krafðist. Aftur á móti er ljóst að allur fjöldinn hefur einangrað mun betur og meira að segja betur en Húsnæðisstofnun mælti með, 50-65 mm.

7.3 Hvaða einangrun er í lofti?

Frauðplast (eingöngu)	13	33%
Steinull	1	3%
Glerull	11	eða 28%
Frauðplast + glerull	11	28%
Frauðplast + loftrými	1	3%
Vita ekki	3	7%

Sundurliðun:

Frauðplast (eingöngu)

25 mm þykkt	1	8%
65	-	1 8%

71 mm þykkt	2	15%
81 -	1	8%
89 -	1 eða	8%
100 -	6	46%
125 -	1	8%

Frauðplast + loftrými

100 mm plast - 50 mm loftrúm (lokað með pappa) 1

Glerull (eingöngu)

75 mm þykkt	1	9%
100 -	9 eða	82%
150 -	1	9%

Glerull + frauðplast

Samanlöögð þykkt

100 mm	2	18%
120 -	1	9%
125 -	2 eða	18%
138 -	4	36%
150 -	1	9%
175 -	1	9%

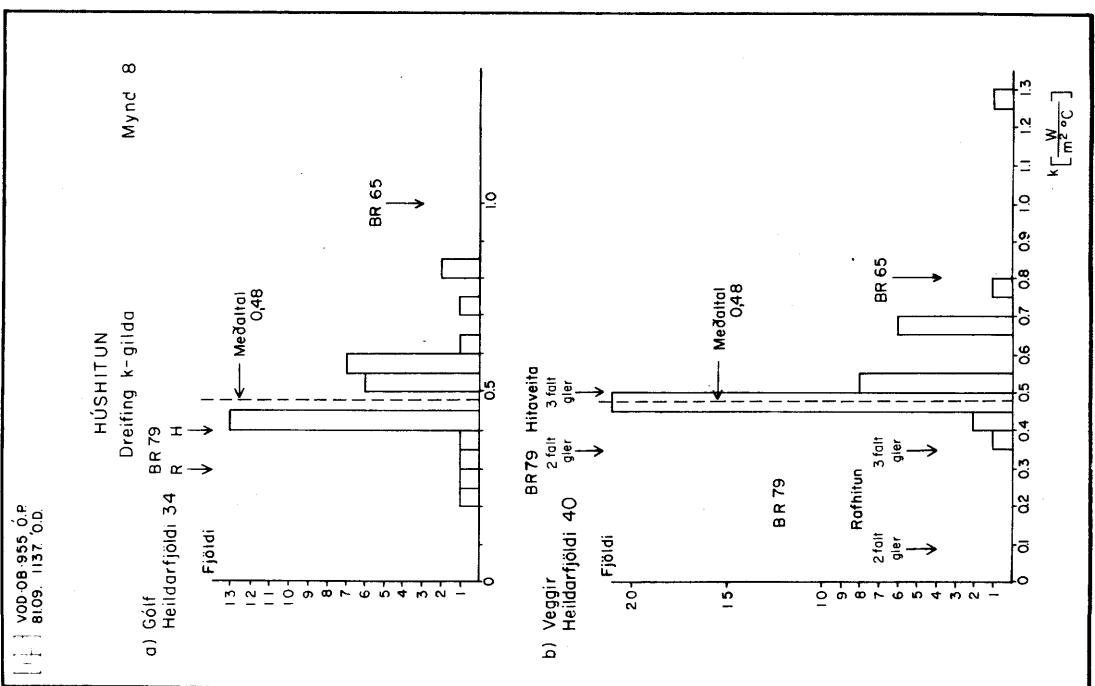
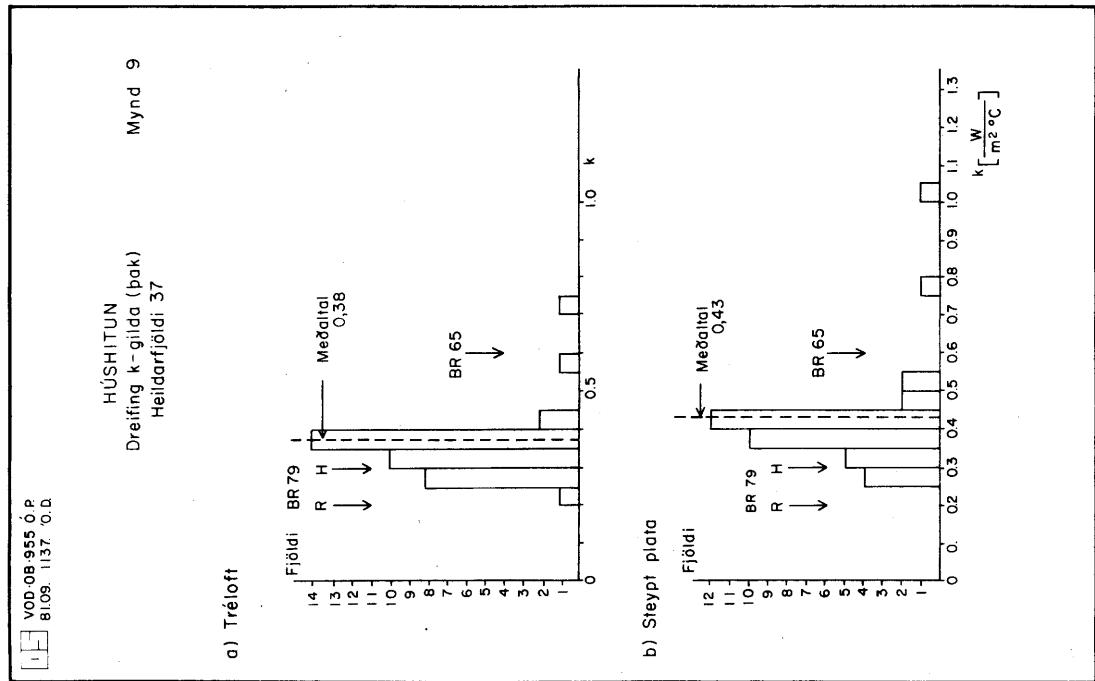
Steinull (eingöngu)

50 mm þykkt 1

Rúmlega þrír af hverjum tíu húseigendum hafa eingöngu frauðplast til einangrunar í lofti. Þrír af hverjum tíu húseigendum hafa frauðplast og glerull. Þrír af hverjum tíu hafa eingöngu glerull eða steinull. Einn af hverjum tíu veit ekki eða man ekki með hverju einangrað er í lofti. Algengasta þykkt er 100 mm (47%). Minnsta þykkt er 25 mm og mesta 175 mm.

Á myndum 8 og 9 hefur verið reynt að draga saman á einfaldan hátt niðurstöður úr svörum við spurningum um einangrun.

Athygli er vakin á því að könnun eins og þessi veitir ekki nákvæmar upplýsingar um einangrun húsa. Til þess þarf að framkvæma tæknilega úttekt á húsinu.

Á myndum 8 og 9, er sýna dreifingu kólunnartalna, hefur verið bætt inná örvum er sýna kröfur byggingarreglugerðarinnar frá 1965 (BR65). Einnig er sýnd með örvum kröfur byggingarreglugerðar frá 1979 (BR79). Í nýju byggingarreglugerðinni eru gerðar mismunandi kröfur um varmaeinangrun, eftir því hvort hús er byggt á hitaveitusvæði eða utan hitaveitusvæða (t.d. rafhitun). Hér á eftir verða dregin saman ákvæði um varmaeinangrun úr reglugerðum frá 1965 og 1979 (BR65 og BR79) ásamt meðaltals-tölum úr könnuninni. Samsvarandi einangrunarþykktir eru settar innan sviga.

Reiknað er með óbreyttri teikningu nr. 10750.

$k = \text{kólunnartala, W/m}^2 \text{ C}^\circ$

(mm) = þykkt einangrunar í millimetrum

Gólf

k (mm)

BR65 1,0 (steyppt á fyllingu)

Meðaltal húsanna 0,48 (50)

BR79 0,4 (60) á hitaveitusvæðum

0,3 (90) utan hitaveitusvæða

Gler í gluggum

BR65 tvöfalt $k = 3,1$ (12 mm loftbil)

í einu var þrefalt, í öllum hinum tvöfalt gler

BR79 tvöfalt eða þrefalt $k = 3,1/2,1$ (12+12 mm loftbil)

Útveggir

BR65 0,8 (40)

Meðaltal húsanna 0,48 (75)

BR79 0,55 (55) hámark á hitaveitusvæðum

0,50 (68) - utan hitaveitusvæðanna

Meðaltal útveggja og glugga 1,1

BR79 krefst hámarkskólunnartölu 1,0 á hitaveitusvæðum og eftir óbreyttri teikningu er hámarkskólunnartala veggja 0,50 (68) í húsum með þrefalt gler en 0,35 (100) sé tvöfalt gler í gluggum.

BR79 krefst hámarksþólnunartölu 0,8 utan hitaveitusvæða og eftir óbreyttri teikningu þá er hámarksþólnunartala 0,35 (100) í húsum með þrefalt gler, en 0,08 (464) sé tvöfalt gler í gluggum.

Dök

BR65	0,6 (95)
Meðaltal húsanna	0,43 (100) reiknað er með steyptri plötu
BR79	0,3 (125) á hitaveitusvæðum
	0,2 (211) utan hitaveitusvæða

Af ákvæðum nágildandi byggingarreglugerðar um einangrun húsa, virðist einna minnst átak þurfa til að ná ákvæðum um einangrun gólfra. Gróft reiknað er meðalkónunartala gólfra samkvæmt þessari könnun 0,48. Þarf því að auka varmamótstöðu um 20 til 60%.

Gróft reiknað er kónunartala þaka með einangrun ofan á steyptri plötu 0,43. Varmamótstöðu þarf því að auka um 50 til 100%.

Ljóst virðist að dýrast verður að uppfylla kröfur um einangrun útveggja. Sérstaklega virðist ákvæði um hámark vegins meðalgildis veggja og glugga ætla að verða dýrkeypt.

Gróft reiknað er vegin meðalkónunartala 1,1. Fyrir hús á hitaveitusvæðum þarf því að auka meðalvarmamótstöðuna um 10%. Meðalvarmamótstöðu í rafhituðum húsum þarf að auka um 25%. Hið vegna meðalgildi er sett saman úr stærðum þar sem innbyrðis hlutföll varmaleiðni eru 1 á móti 4, oft 1 á móti 6.

Ljóst er að nokkur hús uppfylla ekki ákvæði byggingarreglugerðarinnar frá 1965 um einangrun svo augljóst er að róðurinn verður ekki léttur í framtíðinni.

8.1 Viðbrögð húseigenda við hækkuðu orkuverði.

Hafa ráðstafanir verið gerðar?

Já	13	eða	29%
Nei	23		51%
Ósvarað	9		20%

Hvaða ráðstafanir hafa verið gerðar?

Lækkaður innihiti	4
Settir þéttlistar í opnanleg gluggafög	6
Hreinsun og stilling oliukynditækja	1
Aukin einangrun	1
Minnkun hemils	1
Minnkuð hitun að sumarlagi	3
Settir ofnlokar	1

Skipting eftir svæðum (þeirra er engar ráðstafanir hafa gert)

Stór-Reykjavík	7	af	7	100%
Vesturland	1		3	33%
Vestfirðir	1		3	33%
Norðurland vestra	3		6	50%
Norðurland eystra	4		6	67%
Austurland	2		2	100%
Suðurland	5		18	28%
	23		45	51%

8.2 Eru einhverjar aðgerðir í undirbúnungi?

Já	11	24%	37%
Nei	19	eða	43%
Óákveðnir	15		33%

Hverjar:	Einangrun að utan	2
	Einangra loft	2
	Setja þéttlista	3
	Setja upp sjálfvirkan hitastilli	1
	Minnka hemil	1
	Skipta um rafhitunartaxta	1

Taka inn hitaveitu þegar	
hún kemur	1
Ótilgreint	1

8.3 Hefur verið hætt við aðgerðir?

Já	3
Nei	18

Tveir þeirra sem svara játandi tilgreina ástaður, "rafmagnsokur" og "blankheit".

64% þeirra er svöruðu liðnum um viðbrögð húseigenda við hækkuðu orkuverði hafa engar ráðstafanir gert.

Það undrar ekki að húseigendur á Stór-Reykjavíkursvæði hafi ekkert tekið við sér, en að annar hver húseigandi á Norðurlandi hafi setið auðum höndum vekur eftirtekt. Athyglisvert er að á Suðurlandi svaraði helmingur húsráðenda ekki þessari spurningu.

Af þeim sem hafa gert einhverjar ráðstafanir hefur annar hver húsráðandi lækkað innihitann, annað hvort almennt yfir árið eða slökkt á hituninni að sumarlagi. Álika stór hópur hefur sett þéttilsta í opnanleg gluggafög.

Annar þeirra húseigenda er kyndir með olíu sagðist skipta reglulega um spiss og hafði nýlega látið stilla hjá sér.

Fjórði hver húseigandi skilaði tæmandi upplýsingum um áformaðar aðgerðir til orkusparnaðar, en annar hver þeirra hafði, þegar hann svaraði spurningunni, ekkert gert upp hug sinn um hvað gert yrði. Áhugi flestra hinna var að einangra (rúmur þriðjungur). Mikill áhugi er fyrir þéttilstum, enda eru þeir algengir fyrir, eða í 39 húsum af 45 (sjá spurningu 8.1). Samanburður á svörum við spurningum 8.10 og 8.3 leiðir í ljós að fyrir orkuverðshækjun voru 12 ekki með þéttilsta. Nú eru 6 ekki með þá og þrír af þeim að hefjast handa.

Af svörum húseigenda virðist mega ráða að tiundi hver þeirra sem engar ráðstafanir hefur gert, hafi hugleitt það, en síðan hætt við.

Viða erlendis hafa verið gerðar kannanir á viðbrögðum fólks við hækkuðu orkuverði. Vinnuhóp um orkusparnað í hitun húsa eru kunnar niðurstöður þriggja kannana, tveggja frá Danmörku og einnar úr New York-ríki á austurströnd Bandaríkjanna. Sameiginleg niðurstaða er að fólk á fertugs-aldri með miðlungstekjur hefur gert mest af því að einangra hús sín betur en var.

Yngra fólk telur sig hafa annað þarfara með peningana að gera en fjárfesta í orkusparnaði og eldra fólk telur það sér fjárhagslega ofviða eða að heilsufarsástand hindri alla viðleitni. Einkum eru tvær ástæður nefndar hjá þeim sem ekki áfórmá neinn orkusparnað í framtíðinni:

1. Þeir hafi þegar gert nóg.
2. Fjárhagsleg geta sé ekki næg.

Þar sem oliukynding er, fjöldi 2:

9.1 Er ketill sótaður, árlega? 1

á tveggja ára fresti
sjaldnar

1

9.2 Er skipt um spíss, eftir árstíðum 1

árlega
sjaldnar

1

9.3 Er ketill einangraður?

Já 2

Nei 0

9.4 Er brennari, hæggengur (1400 snúninga/min)? 0

hraðgengur (2800 snúninga/min)? 2

9.5 Er hitastillir á katli?

Já 2

Nei 0

Annar þeirra húseigenda er kyndir með oliu sagðist skipta reglulega um spíss og hafi nýlega látið stilla hjá sér.

4 HEILDARNIÐURSTÖÐUR

í þessum kafla verða dregnar saman niðurstöður þess sem fram kom í könnuninni og teljast vera svör við þeim 18 spurningum er settar eru fram á bls. 59 og 60 í skýrslu Orkustofnunar "Orkusparnaður í hitun húsa. - Áfangaskýrsla 1" útgefin í júlí 1979. Það skal tekið fram strax í upphafi að sumum þessara spurninga fæst ekki svarað nema með byggingartæknilegri úttekt á húsunum, en hér er einungis byggt á svörum húseigenda. Því verður einungis reynt að svara spurningum 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14 og 18 sem fram komu í áðurnefndri skýrslu.

1. Orkunotkun í hitun húsa

Á myndum 3, 4, 5 og 6 er sýnd dreifing orkunotkunar til hitunar. Augljóst er að mikill munur er á orkunotkun einstakra húsa, eða allt að þrefaldur.

A r s n o t k u n

	á hús	á hitað rúmmál	á fasteignamats rúmmál
Heitt vatn			
mælir	783	tonn	2,43 tonn/m ³
hemill	2,92	l/mín	0,996 l/mín. á 100 m ³
Olía (fjöldi 1)	5.110	l	17,44 l/m ³
Rafmagn	36.721	kWh	114,84 kWh/m ³
			75,08 kWh/m ³

(Sjá svar við spurningu 3.3 í þriðja kafla).

2. Orkutap gegnum einstaka byggingarhluta

Orkutapi gegnum byggingarhluta er einfaldast lýst með kólnunartölu (k-gildi) viðkomandi byggingarhluta. Á myndum 8 og 9 er sýnd dreifing k-gilda. Meðal k-gildi gólfra er $0,48 \text{ W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$, útveggja (án glugga) 0,48 og þaka 0,34 (reiknað með steyptri plötu).

(Sjá svör við spurningum 7.1, 7.2 og 7.3 kafla 3).

4. Er orkunotkun mismunandi eftir landshlutum

Af myndum er sýna dreifingu heitavatnsnotkunar og raforkunotkun til hitunar (mynd 3 til og með mynd 6), er ljóst að munur er milli landshluta. Athyglisverð er lítil orkunotkun á Hvolsvelli.

Heitt vatn, mælir

Suðurland	947	tonn/ár
Stór-Reykjavík	717	-

Heitt vatn, hemill (80°C)

Suðurland	4,21	l/mín
Stór-Reykjavík	3,49	-
Suðurnes	3,10	-
Norðurland eystra	2,65	-
Vestfirðir	2,19	-
Norðurland vestra	2,07	-

Rafmagn

Vestfirðir	39.445	kWh/ár	87,48	kWh/fa m^3
Vesturland	37.062	-	82,18	-
Austurland	36.804	-	79,89	-
Norðurland vestra	34.241	-	75,92	-
Stór-Reykjavík	33.949	-	75,28	-
Norðurland eystra	34.740	-	75,01	-
Suðurland	32.372	-	68,92	-

(Sjá svör við spurningu 3.3 kafla 3).

5. Er orkunotkun háð orkugjafa

Meðal raforkunotkun til hitunar er 36.721 kWh/ár. Oliunotkun hjá þeim eina er gaf upp sína notkun var 5110 l/ár. Sé þar reiknað með nýttri orku 6,5 kWh/l er orkunotkunin 33.721 kWh/ár. Meðalnotkun heitavatnsnotenda er kaupa vatn um mæli er 783 tonn/ár. Sé reiknað með 40°C hitastigslækkun er orkunotkunin 36.410 kWh/ár.

Um heitavatnsnotkun þeirra er kaupa vatn um hemil vísast til umræðu um spurningu 3.3 í kafla 3 hér á undan. Þar kemur fram að þær fáu notkunartölur sem fyrir hendi eru séu allar áberandi hærri heldur en kaup um mæli.

(Sjá svar við spurningu 3.3 í kafla 3).

6. Orkunýting á mismunandi orkukerfum

Samkvæmt þessari könnun samsvarar nýtt orkumagn úr 783 tonnum af 80°C heitu vatni 36.721 kWh/ eða 46,9 kWh/tonn, og 2,92 l/mín samsvara 12,63 kW eða 4,33 kW afl úr hverjum l/mín. Miðað er við að raforka nýtist 100%.

Með þessari könnun er ekki hægt að finna hvort munur er á túpuhitun eða rafmagnspilofnahitun og sá sem með vissu hefur næturhitun notar 41.500 kWh/ári sem er 13% yfir meðaltali.

(Sjá svar við spurningu 3.3 kafla 3).

8. Áhrif hitastýringa

Í svörum við spurningum 4.2 og 4.3 kemur fram að í 78% húsa (35 af 45) er sjálfvirk hitastýring af einhverju tagi og tæplega tveir af hverjum þremur hafa ofnloka.

Um marktæk áhrif hitastýringa vísast til svars við 11. lið hér á eftir.

(Sjá svör við spurningum 4.2 og 4.3 kafla 3).

9. Gluggastærðir og glergerð

Í teikningu þessara húsa er glerflötur 18,5% af útveggjarflatarmáli. Þar sem breytt hefur verið frá upphaflegri teikningu er algengast að gluggum hafi verið breytt.

Í öllum húsunum nema tveimur er tvöfalt verksmiðjugler, tvöfalt mixað gler er í einu húsanna og þrefalt gler er í einu húsi.

(Sjá svör við spurningum 2.1 og 6.3 kafla 3).

10. Hitunarvenjur, loftræstivenjur o.fl.

Algengasta hitastig inni er talið 20-21 gráða. Þriðjungur húseigenda minnkar hitun að nátturlagi og tæpur helmingur loftræstir eingöngu um opnanlega glugga. Eldhúsviftur eru í öðru hverju húsi.

(Sjá svör við spurningum 5.1, 5.2 og 5.3 kafla 3).

11. Nýting eigin orku

Til eigin orku telst frír varmi, svo sem ylur af fólk, sólarylur og varmaorka frá heimilistækjum. Það er eitt af hlutverkum sjálfvirkar hitastýringar að nýta frian varma (eigin orku) sem best. Á Hvolsvelli þar sem 18 þessara húsa eru er meðalorkunotkun til hitunar 68,92 kWh/fast-eignamatsrúmmetra (32.372 kWh/hús á ári en landsmeðaltal er 75,08 kWh/fasteignamatsrúmmetra. Öll húsin á Hvolsvelli snúa stofuglugga móti suðri og mör gum húseigandanum finnst eflaust ofgnótt af sólaryl. Í tveimur af hverjum þremur húsum eru sjálfvirkir ofnlokar.

14. Svarar reiknuð orkunotkun til raunverulegrar

Í viðauka B við skýrslu Vinnuhóps um orkusparnað í hitun húsa OS79030 er reiknuð út orkunotkun einbýlishúss af sömu gerð og þessi könnun fjallar um. Þar var reiknað með að innihitastig væri 22,5 gráður og var orkunotkun 46.800 kWh/ár. Niðurstöður könnunarinnar eru að algengasta innihitastig sé 20-21 gráða. Reiknuð orkunotkun miðað við innihitastig 20 gráður er 34.400 kWh/ár. Meðalraforkunotkun til hitunar (samanber svör við spurningu 3.3) er 36.721 kWh/ár, eða 7% meira en reiknuð orkunotkun.

18. Raforkunotkun til heimilisnota

Eins og fram kom í svörum við spurningu 3.3 er mikill munur á raforkunotkun til heimilisnota, eða hátt í fimmfaldur.

Minnsta notkun 1768 kWh/ár, mesta notkun 8150 kWh/ár. Meðaltal er 3888 kWh/ár.

Eins og sést á mynd 7 er munur milli landshluta.

(Sjá svar við spurningu 3.3 kafla 3).

5 LOKAORD

Tilgangurinn með þessari könnun var að afla upplýsinga um orkupörf við hitun nýlegra einbýlishúsa. Nánar tiltekið húsa sem byggð hafa verið viða um land eftir einni af teikningum Húsnaðisstofnunar. Athuga skyldi dreifingu orkunotkunar til hitunar og annara heimilisnota, hvaða orkugjafi er nýttur til hitunar og hvernig húsið er einangrað. Jafnframt voru viðbrögð húseigenda við hækkandi orkuverði könnuð. Könnunin spannar seinni hluta þess tímabils er byggingarreglugerðin frá 1965 var í gildi og endurspeglar niðurstöður könnunarinnar þau áhrif er stórhækkað orkuverð hefur haft á einangrun húsa. Útreiknuð orkunotkun húss sem var einangrað í samræmi við kröfur reglugerðarinnar frá 1965 er 49,7 MWh (110 kWh/m³ brúttó). Útreiknuð aflþörf 12,9 kW. Meðal orkunotkun til hitunar í rafhituðu húsunum reyndist vera 36,7 MWh (75 kWh/m³ brúttó), sem er 26% minni orkunotkun. Meðaltal uppsetts afsl var 12,6 kW sem er svotil sama og útreiknuð aflþörf. Gott samræmi er milli útreiknaðrar orkuþarfar húss er væri einangrað eins og meðaltal húsanna og meðal orkunotkunar rafhituðu húsanna. Útreiknuð aflþörf er 9,7 kW, sem er 23% minni en meðaltal uppsetts rafhitunarafls (sjá töflu 1).

A miðju ári 1979 tók gildi ný byggingarreglugerð og eru þar gerðar mun strangari kröfur um einangrun húsa en áður hafa gilt. Þar eru gerðar mismunandi kröfur um hámarksvarmaleiðni byggingarhluta eftir því hvort bygging er á hitaveitusvæði eða utan þeirra.

Útreiknuð orkunotkun húss sem er einangrað í samræmi við kröfur reglugerðarinnar um einangrun húsa á hitaveitusvæðum er 28,8 kWh (64 kWh/m³ brúttó). Aflþörf er 8,6 kW (19 W/m³ brúttó, eða 29 W/m³ hitað). Útreiknuð orkunotkun húss sem er einangrað í samræmi við kröfur um einangrun húsa utan hitaveitusvæða er 22,6 kWh (50 kWh/m³ brúttó). Aflþörf er 7,1 kW (16 W/m³ brúttó eða 24 W/m³ hitað).

Niðurstaða þessara útreikninga er að nýju ákvæðin muni leiða til 15% minni orkunotkunar einbýlishúsa á hitaveitusvæðum en 33% minni orkunotkunar einbýlishúsa utan hitaveitusvæða, miðað við meðalnotkun í rafhituðu húsunum.

Ljóst er af þeim svörum sem bárust að nokkur hús uppfylla ekki ákvæði byggingarreglugerðarinnar frá 1965 um einangrun og þar sem ákvæði nýju reglugerðarinnar eru mun strangari, er augljóst að róðurinn fyrir orkusparnaði og bættri orkunýtingu í hitun húsa verður ekki auðsóttur.

Vegna þess hve byggð er dreifð hér á landi er oft erfitt fyrir húseigendur að fá ráðleggingar. Sö lumenn fyrirtækja ferðast lítið um landið og íbúař dreifbýlisins eiga því sjaldnast greiðan aðgang að einangrunarefnum og stýritækjum. Viða skortir tæknimenntaða menn og þarf því að sækja sérfræðiráðgjöf um langan veg. Á smærri stöðum getur einnig verið erfitt að fá iðnaðarmenn. Af þessari upptalningu má sjá að það er mjög mikið á tak fyrir hvern einstakling að ráðast í orkusparandi framkvæmdir. Því er nauðsynlegt ef árangur á að nást að aðstoða húseigendur með tæknilegri ráðgjöf og auðvelda fjármögnun framkvæmda.

TAFIA 1

Reiknuð hitunarþörf

VIÐAUKI

Spurningalistinn er sendur var út

ORKUSTOFNUN
Raforkudeild

KÖNNUN A ORKUNOTKUN HÚSA, SEM BYGGÐ ERU EFTIR
TEIKNINGUM HÚSNÆÐISMALASTOFNUNAR NR. 1130 OG 1075

Blað 1
JI/ÓP/vp

1.1	STAÐUR	
1.2	GÖTUNúmer	
1.3	EIGANDI	
1.4	HVNÆR VAR HÚSIÐ FULLGERT?	
1.5	HVNÆR VAR FLUTT INN?	
2.1	VAR BREYTT FRÁ TEIKNINGU HÚSNÆÐISMALASTJÓRNAR NR. 1075 EÐA 1130? ☐ JÁ ☐ NEI	
2.1.1	EF JÁ: HVAÐA BREYTINGAR VORU GERÐAR?	
2.2	ER <u>KJALLARI</u> UNDIR HÚSINU? ☐ JÁ ☐ NEI	
2.2.1	EF JÁ: UNDIR HVE MIKLUM HLUTA HÚSSINS?.....	
2.2.2	ER KJALLARI UPPHITAÐUR? ☐ JÁ ☐ NEI	
2.3	ER <u>BÍLSKÚR</u> VIÐ HÚSIÐ? ☐ JÁ ☐ NEI	
2.3.1	EF JÁ: ER BÍLSKÚRINN? ☐ INNBYGGÐUR Í HÚSIÐ ☐ SAMFASTUR HÚSINU ☐ SÉRBYGGÐUR	
2.3.2	ER BÍLSKÚR UPPHITAÐUR? ☐ JÁ ☐ NEI	
3.1	HVER ER <u>ORKUGJAFI</u> VIÐ UPPHITUN? ☐ JARÐVARMI (HITAVEITA) ☐ OLÍA ☐ RAFMAGN ☐ ANNAÐ, HVAÐ?	

3.2 HVER ER ORKUSALI?3.3 HVER VAR ORKUNOTKUN?

1976 1977 1978

HEITT VATN - MÆLIR(TONN)

HEITT VATN - HEMILL(MÍN.LÍTR.)

OLÍA(LÍTRAR)

RAFMAGN TIL HITUNAR(kWh)

RAFMAGN TIL HEIMILISNOTA(kWh)

4.1 HVER ER GERÐ UPPHITUNARKERFIS?

- GEISLAHITUN
 LOFTHITUN
 MIÐSTÖÐ
 PILOFNAR
 ANNAD, HVAÐ

4.2 STÝRIST HITAKERFI AF HITASTILLI ("THERMOSTAT")

Á VEGG?

 JA NEI4.2.1 EF JÁ: Á HVAÐA HITASTIG ER HITASTILLIR
VENJULEGA STILLTUR?

4.3 ERU SJÁLFVIRKIR (HITASTÝRÐIR) OFNVETNLAR:

4.3.1 HVAÐA TEGUND? JA NEI5.1 ER MISHEITT í HÚSINU? JA NEI
(HITNA OFNAR MISVEL)5.2 HVERT ER INNIHITASTIGIÐ VENJULEGA? °C5.3 ER HITI LÆKKKAÐUR ÁÐ NÆTURLAGI? JA NEI
EF JÁ: HVE MIKIÐ °C

5.4	ER EINGÖNGU <u>LOFTRÆST</u> UM OPNANLEGA GLUGGA? ☐ JA ☐ NEI	
5.4.1	EF NEI: ER: ☐ VIFTA YFIR ELDAVÉL ☐ LOFTRÆSTISTOKKUR FRÁ BAÐI ☐ ANNAÐ, HVAÐ	
5.5	Í HVAÐA ATT SNÝR <u>STOFUGLUGGINN?</u>	
6.1	ERU GLUGGAR OG ÚTIHURÐIR <u>ÓPÉTTAR</u> ? (ER TREKKUR í HÚSINU?) ☐ JA ☐ NEI	
6.2	ERU <u>PÉTTILISTAR</u> Á OPNANLEGUM GLUGGAFÖGUM OG ÚTIHURÐUM? ☐ JA ☐ NEI	
6.3	HVERNIG GLER ERU í HÚSINU? ☐ EINFALT ☐ TVÖFALT VERKSM.GLER ☐ TVÖFALT MIXAÐ ☐ ANNAÐ, HVAÐ	
7.1	HVAÐA <u>EINANGRUN</u> ER í GÓLFÍ? ☐ ENGIN ☐ FRAUÐPLAST ☐ STEINULL ☐ GLERULL ☐ HRAUNGJALL ☐ ANNAÐ, HVAÐ	

7.1.1	HVER ER PYKKT EINANGRUNAR Í GÓLFÍ?cm.	
7.2	HVAÐA EINANGRUN ER Í VEGGJUM? ☐ ENGIN ☐ FRAUÐPLAST ☐ STEINULL ☐ GLERULL ☐ ANNAÐ, HVAÐ	
7.2.1	HVER ER PYKKT EINANGRUNAR Í VEGGJUM?cm.	
7.3	HVAÐA EINANGRUN ER Í LOFTI? ☐ ENGIN ☐ FRAUÐPLAST ☐ STEINULL ☐ GLERULL ☐ ANNAÐ, HVAÐ	
7.3.1	HVER ER PYKKT EINANGRUNAR Í LOFTI?cm.	

VIBBRÓGD HÚSEIGENDA VIÐ HÆKKUÐU ORKUVERÐI

8.1 HVADA RÁDSTAFANIR HAFA VERIÐ GERÐAR?

- ENGAR
- LÆKKADUR INNIHITI
- SETTIR PÆTTILISTAR Í OPNANLEG GLUGGAFÖG
- HREINSUN OG STILLING OLÍUKYNDITÆKJA
- AUKIN EINANGRUN
- ÍSETNING TVÖFALDS GLERS Í STAD EINFALDS
- UPPSETNING SJÁLFVIRKRA STJÓRNKERFA
- KAUP Á NÝJUM BRENNARA
- SÓTT UM RAFHITUN
- ANNAD, HVAÐ

8.2 ERU EINHVERJAR AÐGERÐIR Í UNDIRBÚNINGI? JA NEI

8.2.1 EF JÁ, HVERJAR

8.3 HEFUR VERIÐ HETT VIÐ AÐGERÐIR? JÁ NEI
EF JÁ, HVERS VEGNA?

9.1 FYRIR PÁ, SEM KYNDA HÚS SÍN MEÐ OLFU
ER KETILL SÓTAÐUR? ARLEGA
 A TVEGGJA ÁRA FRESTI
 SJALDNAR

9.2 ER SKIPT UM SPÍSS? EFTIR ÁRSTÍÐUM
 ARLEGA
 SJALDNAR

9.3 ER KETILL EINANGRAÐUR? JÁ NEI

9.4 HVADA TEGUND ER BRENNARI?

ER BRENNARI HÆGGENGUR (1400 SNÚNINGAR/MÍNÚTU)
 HRAÐGENGUR (2800 SNÚNINGAR/MÍNÚTU)

9.5 ER HITASTILLIR Á KATLI? JÁ NEI

10.1 ATHUGASEMDIR.